

Pedagogisch beleidsplan VE Peuterspeelzaal de Eendjes

Datum laatst bijgewerkt:	17-01-2020
Door:	Evelyn Rolink

Inhoud

1. Inleiding	2
Voorwoord.....	2
De functie van de peuteropvang	3
2.Pedagogische visie	3
Visie op ontwikkeling en opvoeding	3
Hoe kijken wij naar ontwikkeling en opvoeden? (pedagogische doelen).....	4
Hoe dragen wij bij aan een positief pedagogisch klimaat?.....	4
3. Algemene informatie.....	18
Het team	19
Scholing en bijscholing.....	19
Stagiaires.....	20
Groepsindeling	20
Plaatsing.....	21
Service opvangmogelijkheden.....	21
Incidentele opvang.....	21
Ruilen en ruiltegoed	21
tarieven.....	21
Dagindeling peuteropvang	22
Eten en drinken	22
Kleding en meegebracht speelgoed.....	23
Verjaardagen en feesten	23
Hygiëne, veiligheid en gezondheid	23
Wanneer een kind ziek is of wordt.	24
Vakanties.....	24
Meldcode huiselijk geweld	24
4.Ontwikkelingsgericht werken	14
Mentorschap.....	14
Voorschoolse educatie (VE)	14
Observeren en signaleren	15
5. De samenwerking met professionals van buiten af	17
6. Ouderbeleid	25
De oudercommissie.....	26
Protocol bij relatieproblemen tussen ouders/verzorgers.....	27
Klachtencommissie.....	27

1. Inleiding

Voorwoord

In 2012 zijn wij een eigen peuterspeelzaal gestart. Het was direct een succes! Met alle kwaliteits- en wetwijzigingen van de afgelopen jaren zijn wij ondertussen uitgegroeid tot een kinderopvang die opvang biedt in de vorm van: peuteropvang, tussenschoolse opvang en buitenschoolse opvang (voorschoolse- naschoolse- en vakantieopvang)

Onze visie is: *Wij staan voor kleinschaligheid, aandacht voor het kind, oudercontact en kwaliteit.* Per dagdeel vangen wij maximaal 13 kinderen op, zodat er genoeg aandacht is voor ieder kind en er snelle signalering mogelijk is bij kinderen met een ontwikkelings- voor of achterstand. Wij streven naar een open en fijn contact met ouders, zodat zij te allen tijde betrokken blijven bij alle aspecten van de ontwikkeling van hun kind. Doordat wij veel waarde hechten aan kwaliteit van opvang staan wij altijd met twee pedagogisch medewerkers (pm'ers) op maximaal dertien kinderen. Daarnaast hebben wij op verschillende dagen nog een ontzettend lieve vrijwilligster die ons ondersteunt. Wij bieden uw kinderen een omgeving waar ze samen kunnen spelen en ontdekken.

Onze peuteropvang biedt een uitdagende leeromgeving die uw kind stimuleert het beste uit zichzelf te halen. De doorgaande lijn (peuteropvang-basisschool) die wij de kinderen bieden en de nadruk die wij leggen op 'spelend leren' staan voorop. Jonge kinderen ontwikkelen zich immers via spel. Spelenderwijs vergroten kinderen hun woordenschat en ontwikkelen hun sociaal-emotionele-, taal-, creatieve-, motorische-, zintuigelijke- en cognitieve vaardigheden door te spelen met andere kinderen en pm'ers. Kinderen vanaf de leeftijd van twee jaar bevinden zich in een fase waarin het belangrijk is dat zij vaardigheden leren in de omgang met anderen. Dat ze vertrouwen krijgen in zichzelf en anderen om zich heen. Ze gaan ook interesse tonen in anderen en leren meevoelend te zijn. Elk kind doet dat op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo. Bij Kinderopvang aan de Liede zijn alle kinderen welkom, ook voor kinderen die iets extra's nodig hebben. Daarnaast wordt extra aandacht gegeven aan kinderen die een taalachterstand hebben of daartoe risico lopen. Met de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE-beleid methode Uk en Puk) wordt ingespeeld op genoemde ontwikkelingen. Het is voor ouders van belang dat zij een peuteropvang kiezen waar het beleid wordt gevormd door betrokken pm'ers die naast een pedagogische achtergrond ook een persoonlijke aanpak hebben om het beste uit ieder kind te halen.

In 2019 hebben wij de eerste concrete stappen gezet om samen met de school naar een kindcentrum toe te werken. De kleinschaligheid, het bundelen van de expertise en krachten van de leerkrachten en pm'ers maakt deze plek tot een unieke opvang.

Het team van Kinderopvang aan de Liede

De functie van de peuteropvang

Peuteropvang is gedefinieerd als kortdurende, intentionele, brede ontwikkelingsstimulering voor peuters van 2,5 tot 4 jaar, die maakt dat ze goed voorbereid beginnen aan de basisschool. Inhoudelijke kenmerken van peuteropvang zijn: het werken vanuit een (beredeneerd) ontwikkelingsaanbod, zoals dat in de wet is vastgelegd. Er wordt een breed, integraal en eigentijds programma ingezet dat aandacht besteedt aan de taalontwikkeling, rekenontwikkeling, sociaalemotionele ontwikkeling en psychomotorische ontwikkeling. Peuteropvang van goede kwaliteit werkt systematisch en cyclisch aan de ontwikkelingsdoelen van peuters (opbrengstgericht werken). Hierbij wordt een kind volgsysteem ingezet. Er wordt een actief ouderbeleid ingezet om met de ouders als partners samen te werken aan de opvoeding en ontwikkeling.

De peuteropvang biedt een klimaat voor de peuters waarin zij zich gerespecteerd, geborgen en veilig voelen en waarin zij respect hebben voor anderen en hun omgeving. Kinderen worden ondersteund om zich in hun eigen tempo en binnen de eigen mogelijkheden te ontwikkelen, daarin rekening houdend met de groep.

2. Pedagogische visie

Visie op ontwikkeling en opvoeding

Hoe kijken wij naar kinderen?

Kinderen worden geboren met potenties en mogelijkheden. Ze zijn de bouwers van zichzelf en willen uitgedaagd worden. We zijn ons bewust van de afhankelijkheid van kinderen, maar willen niet alles voor hen regelen en invullen. In onze visie ligt het accent op kinderen begeleiden en volgen op hun eigen weg. We willen adequaat reageren op wat het kind in een bepaalde fase nodig heeft om zich goed te kunnen ontwikkelen. Deze visie stimuleert kindgericht kijken en werken.

We zien bij kinderen wat hen aanspreekt en wat niet, waar ze aanleg voor hebben, of juist niet.

Zo heeft elk kind een unieke combinatie in zich van in aanleg aanwezige talenten. Daarnaast heeft elk kind een eigen karakter en temperament. De beste manier om iets te leren is dan ook per kind verschillend. Spelen en leren gaan gemakkelijk en plezierig als de natuurlijke leerstijl gerespecteerd wordt.

Om kindgericht te (leren) werken is het belangrijk om ons bewust te zijn van onze eigen opvoeding en onze eigen ideeën over kinderen. Deze innerlijke visie werkt (vaak onbewust) richtinggevend in de manier van omgaan met de kinderen. Het bewustwordingsproces wordt gestimuleerd via deskundigheidsbevordering en ondersteuning van de pedagogisch coaches en leidinggevenden. Het team is zelfsturend en verantwoordelijk. Beleid wordt continu getoetst en besproken met elkaar, beleid kan nooit zomaar veranderen. Wij doen dit als team zodat het beleid wat wij ons als team ook te alle tijde verbonden en betrokken voelen bij het uitdragen van

het beleid. Op deze manier voorkomen we dat het pedagogisch beleid op papier los staat van de dagelijkse praktijk.

Hoe kijken wij naar ontwikkeling en opvoeden? (pedagogische doelen)

Naast de ontwikkeling van de persoonlijke talenten van de kinderen, bestaan er ook de algemene ontwikkelingsfasen.

Elke ontwikkelingsperiode houdt als het ware een taak voor het kind in. Voorbeelden hiervan zijn leren praten of leren omgaan met conflicten. Het leren beheersen van dergelijke taken is belangrijk voor de latere ontwikkelingsfasen en het welbevinden van het kind. Elk kind ontwikkelt zich in zijn of haar eigen tempo. Duidelijk is dat ontwikkeling en welbevinden niet los van elkaar staan. We volgen, samen met de ouders, beide aspecten. Elk kind krijgt bij de start van de opvang een eigen mentor. Zij voert de gesprekken met de ouders en is het aanspreekpunt en vertrouwenspersoon voor de ouders. Zij zorgt ervoor dat de andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken en ontwikkelingen en zorgt ook voor de overdracht met de leerkracht van de volgende groep.

Om de ontwikkelingstaken te leren beheersen en de persoonlijke talenten te ontwikkelen is een liefdevolle en stimulerende omgeving nodig. Belangrijk is dat het kind zich veilig en vertrouwd voelt bij de pm'er en op de groep. Dit is een basale behoefte. Een kind kan vanuit het vertrouwen gaan ontdekken, steeds een stapje verder.

Dit brengt ons bij de pedagogische basisdoelen geformuleerd door Marianne Riksen-Walraven. Om kwalitatief uitstekende opvang te kunnen bieden dienen deze 4 doelen royaal op de opvang aanwezig zijn.

1. Veiligheid; een 'thuis' waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn (bieden van emotionele veiligheid).
2. Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
3. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.
4. Waarden en normen, 'cultuur'.

Hoe dragen wij bij aan een positief pedagogisch klimaat?

Wat kunnen we doen en wat kunnen we gebruiken om bovengenoemde pedagogische doelen te realiseren? Als kinderopvangorganisatie hebben we de beschikking over een reeks middelen om het pedagogisch handelen conform de vastgestelde opvoedingsdoelen, vorm te geven.

Die pedagogische middelen zijn

- de beroepskracht-kind interactie,
- de interactie in een groep,
- de speel-leeromgeving,
- de activiteiten

Al deze middelen kunnen we op een bewuste manier "inzetten", om de vier pedagogische doelen in opvoeding en ontwikkeling te ondersteunen.

Afhankelijk van de werksoort (peuteropvang, verticale dagopvang en buiten- en naschoolse opvang) worden er andere accenten gelegd bij de inzet van de pedagogische middelen. Ook de invulling van de pedagogische opvoedingsdoelen is mede afhankelijk van de werksoort.

Op onze kinderopvang hebben wij per 1 januari 2019 een Pedagogisch beleidsmedewerker en 2 pedagogisch coaches op de werkvloer in dienst.

De pedagogisch coach zorgt voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de pm'ers. Een coach begeleidt en traint de medewerker(s) bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden. Daarnaast heeft zij een begeleidende rol in de zelfontplooiing en ontwikkeling van de pm'er. Iedere pm'er ontvangt jaarlijks coaching, ook pm'ers met flexibele inzet.

De volledige uitwerking van de beleidsmedewerker en de pedagogisch coach staan omschreven in ons beleidsstuk pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coaching.

Natuurlijk wordt er naast het werken aan de opvoedingsdoelen, veel zorg besteed aan de fysieke veiligheid, gezondheid en hygiëne. Daarover meer in het hoofdstuk algemene informatie over de groep en de bijlage Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

In dit beleidsstuk beschrijven wij de uitwerking van de bovengenoemde pedagogische doelen op de peutergroep.

1. Het bieden emotionele veiligheid

het creëren van een veilige basis, een "thuis" waar kinderen zich kunnen ontspannen en zich veilig voelen.

Het bieden van een gevoel van veiligheid zien we als de belangrijkste 'basale' pedagogische doelstelling. Als een kind zich emotioneel veilig voelt draagt dat in positieve zin bij aan een gevoel van welbevinden. Het vormt bovendien de basis voor de overige opvoedingsdoelen. Als het kind zich veilig voelt dan kan het zich openstellen voor wat er om hem heen gebeurt en is er ruimte voor persoonlijke of sociale ontwikkeling.

Dit leidt tot het volgende aanbod met de inzet van de verschillende pedagogische middelen

a. Interactie pm'er kind

Onze medewerkers zijn vaste, sensitieve, responsieve beroepskrachten.

Om een goede band met een kind op te kunnen bouwen is er tijd en aandacht nodig. Wij bieden die tijd en aandacht. Nieuwe kinderen en hun ouders moeten vertrouwd raken met de nieuwe situatie, de groep en de pm'ers. Een hartelijk welkom en een open communicatie zijn van groot belang. Bij ons komt de peuter de eerste paar keer samen met ouder wennen. Er is geen vaste methode omdat wij van mening zijn dat ieder kind én iedere ouder anders is. Er wordt goed gekeken naar de behoefte, het gedrag en de emoties van het kind. Alle inspanningen zijn erop gericht om het kind een gevoel van (emotionele) veiligheid te geven. In de beginperiode is er ook

extra aandacht voor de gevoelens van de ouders. In ons *wenbeleid* beschrijven wij uitgebreid hoe wij het wennen zo vloeiend mogelijk kunnen laten verlopen.

Bij vertrouwde gezichten kunnen kinderen zich thuis en op hun gemak voelen. Een *sensitieve responsieve beroepskracht* straalt warmte uit en herkent en onderkent de gevoelens van een kind en gaat op het juiste moment in op hun initiatieven. Wij beschikken over de vaardigheid om te signalen op te merken waarmee een kind aangeeft dat het zich niet goed voelt of behoefte heeft aan ondersteuning. Deze signalen worden goed geïnterpreteerd en er wordt passend op gereageerd. Wij respecteren de eigenheid en inbreng van het kind. Daardoor zal een kind zich begrepen, geaccepteerd en veilig voelen. Er wordt op een warme rustige toon gesproken en wij kijken de kinderen aan, wij geven ten alle tijden het goede voorbeeld.

Voor ons is *respect voor de autonomie van het kind* erg belangrijk. Wanneer kinderen zich veilig voelen kunnen zij hun aandacht onbezorgd richten op onderzoeken, spelen en oefenen. Daardoor kunnen zij hun competenties op allerlei gebieden ontwikkelen en versterken. Deze vaardigheid draagt bij aan het zelfvertrouwen en het gevoel van eigenwaarde van kinderen. Het is belangrijk dat kinderen de kans krijgen om dingen zelf te doen en uit te proberen. Respect voor autonomie betekent dat wij kinderen de ruimte geven om actief dingen zelf te proberen met respect voor eigen ideeën en oplossingen maar het betekent ook dat wij echt naar de kinderen luisteren, bij conflicten zullen wij kinderen aanhoren en proberen *met* de kinderen een oplossing te zoeken, wil een kindje niet op het potje, zullen wij dit nooit dwingen. Uiteraard zullen wij het wel blijven stimuleren omdat wij dan bezig zijn met het stimuleren van de persoonlijke ontwikkeling. Dit geldt ook voor het eten van fruit of de warme maaltijd, wij zullen nooit dwingen maar wij proberen kinderen wel nieuwe dingen te leren.

Een volgende voorwaarde die bijdraagt aan een gevoel van veiligheid is *structuur en grenzen stellen*.

Om je veilig te kunnen voelen is het belangrijk dat duidelijk is wat er van je verwacht wordt. Wij zijn ons hiervan bewust en zullen kinderen hierin begeleiden door veel uitleg te geven. De structuur uit zich in vaste pm'ers op de groep, een vast, herkenbaar dagritme en een vaste stamgroep. De ruimtes zijn herkenbaar, aantrekkelijk en voorspelbaar ingericht.

Voor de kinderen zijn er niet te veel, maar wel duidelijke, regels. Zij zijn gebaseerd op het samen kunnen spelen en leren delen, op het waarborgen van de veiligheid en op het aanleren van gangbare waarden en normen. Iedere dag wordt de dag door genomen door middel van pictogrammen.

b. Interactie tussen kinderen op de groep

Ieder kind wordt 'gezien'

Gedurende de dag observeren wij continu het welbevinden van ieder kind in het groepssysteem. Door middel van het vaste dagritme weten de kinderen waar ze aan toe zijn en kunnen wij het spelproces begeleiden. De groepsregels en omgangsnormen sluiten aan op de leeftijd en biedt de kinderen veiligheid. Wij benutten de kring en meespeelmomenten om ieder kind het gevoel te geven 'gezien' te worden, deze momenten zijn ook uitermate geschikt om het samenspelen te stimuleren.

c. Inrichting van de speelleeromgeving

Onze speelruimte is warm en gezellig ingericht met een fijne akoestiek. Er zijn verschillende themahoeken met herkenbare materialen, de vaste hoeken zijn; De huishoek, de bouwhoek, tekentafel en een thema hoek. Er zijn voldoende plekjes waar kinderen zich terug kunnen trekken. De buitenruimte is veilig en natuurlijk ingericht waar de kinderen ook plekjes kunnen vinden waar ze zich rustig kunnen terugtrekken.

d. Activiteiten

Er is een vast patroon in de indeling van de ochtend of middag op de groep. Voorspelbare regelmaat geeft kinderen het gevoel dat ze de wereld om hen heen begrijpen en geven daardoor een gevoel van rust en veiligheid. De dag wordt doorgenomen met pictogrammen. Iedere thema heeft een introductie in het begin van de periode en afsluiting aan het eind. Wij gebruiken liedjes voor vaste momenten op de dag; we hebben een opruimliedje, kringliedjes, eet/drink liedje en een liedje voordat wij naar huis gaan.

Er wordt extra aandacht besteed aan bekende feestdagen en aan persoonlijke gebeurtenissen zoals geboorte broertje/zusje, ziekte en verjaardagen.

2. Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Met persoonlijke competenties bedoelen we persoonskenmerken als veerkracht, zelfstandigheid en onafhankelijkheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Competenties waarmee kinderen allerlei typen problemen kunnen oplossen en zich goed kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden. Maar ook de motorische vaardigheden, de taalontwikkeling, de cognitieve vaardigheden en de creatieve ontwikkeling horen bij de persoonlijke competenties. Kinderen ontwikkelen deze vaardigheden door ontdekkingen te doen en door te spelen. Het kind ontdekt nieuwe handelingsmogelijkheden die vervolgens tijdens het spelen worden geoefend, uitgebouwd, gevarieerd en geperfectioneerd.

Kinderen ontwikkelen zich tussen hun tweede en vierde jaar enorm snel, hun nieuwsgierigheid en leergierigheid lijken onverzadigbaar. Peuters leren met al hun zintuigen en hun hele lichaam. Zo leren ze bewegen, denken, begrijpen en praten. Ze zijn in eerste instantie erg op zichzelf gericht maar ze gaan gaandeweg steeds meer met leeftijdgenootjes samen spelen. Wij kunnen kinderen in hun ontwikkeling helpen door hen op de juiste manier en op het goede moment te stimuleren om de wereld om hen heen te ontdekken.

Dit leidt tot het volgende aanbod met de inzet van de verschillende pedagogische middelen;

a. Interactie pm'er kind

Ieder kind heeft een eigen mentor. De mentor observeert en volgt haar kinderen in hun ontwikkeling. Dit registeren wij in ons kindvolgsysteem. Hierdoor hebben wij kennis waar een kind in zijn ontwikkeling zit. Vanuit die kennis kunnen wij het kind aanmoedigen en stimuleren nieuwe vaardigheden aan te leren. In de zone van de naaste ontwikkeling. Op deze manier

blijven kinderen nieuwe dingen ontdekken, over zichzelf en over de wereld om hun heen. Op deze manier krijgt ieder kind een passend aanbod. De pm'er creëert leermomenten dmv. het aanbieden van gerichte activiteiten maar wij grijpen ook leerkansen tijdens de alledaagse zaken en initiatieven van kinderen.

Om kinderen in hun taal te stimuleren bieden wij rijke, complexe taal aan en stellen vragen die uitnodigen tot nadenken en het bedenken van oplossingen.

b. Interactie tussen kinderen op de groep

Ook bij dit opvoedingsdoel is de aanwezigheid van bekende leeftijdsgenootjes een voorwaarde. Naarmate kinderen elkaar beter kennen, spelen zij meer samen en is hun spel van een hoger niveau.

Het samenspelen kan worden begeleid en verrijkt door mee te spelen in de hoeken.

Tijdens de interactie tussen kinderen gebeurt er van alles; sociaal gedrag complimenteren wij maar er kan ook ruzie ontstaan. Dit is een mooi leermoment, de pm'er kan daarin begeleiden door het benoemen van de emoties en inzicht te geven in de gevoelens van anderen.

Wij stimuleren kinderen elkaar te helpen en ze krijgen groepstaakjes, zo is er iedere dan een 'hulpje van de dag'.

De pm'ers hebben een voorbeeld functie mbt. sociaal gedrag. Wij praten respectvol en zijn vriendelijk en collegiaal tegen elkaar.

c. Inrichting van de speel-leeromgeving

Kinderen hebben ruimte nodig om samen te spelen maar ook om ongestoord zelf met iets bezig te zijn.

De ruimte en de inrichting van de groep zijn erop gericht het eigen initiatief en de zelfstandigheid van kinderen te bevorderen. Het meeste speelgoed zit in lage, open kasten waar de kinderen zelf bij kunnen. Ook kranen en sanitair zijn op peuterhoogte en er aan de kapstokken hangen jassenzakken op dusdanige hoogte dat kinderen zelf hun jasje erin kunnen doen.

Door herkenbare speelhoeken te maken, wordt er structuur gecreëerd en ontstaan er keuze- en speelmogelijkheden. De materialen sluiten aan op het ontwikkelingsniveau van de peuters. Zien wij dat het spelmateriaal voor een kind niet uitdagend genoeg meer is zullen wij

speel/leermateriaal bij groep1/2 halen zodat de speeltijd op de peuteropvang altijd leerzaam en uitdagend blijft.

De buitenruimte is natuurlijk ingericht en nodigt uit tot het ontdekken en ervaren van alles wat groeit en bloeit in de natuur. Iedere groep heeft een eigen moestuintje, zo ook de peutergroep. De kinderen zullen hier hun eigen groente, fruit en kruiden zaaien en oosten. De kinderen zullen al jong leren; 'Wat je aandacht geeft, groeit!'

d. Activiteiten

Stimuleren van de ontwikkeling door middel van het aanbieden van activiteiten

Op de peutergroep wordt gewerkt met de methode Uk en Puk, waarmee wij een brede ontwikkelings- en opbrengstgerichte werkwijze hanteren. Voor de kinderen gaat alles spelenderwijs, de pm'ers zijn echter zeer bewust bezig met de ontwikkeling van de kinderen. Voor de activiteiten stellen wij doelen en grijpen kansen door goed te luisteren en te kijken naar de kinderen, daar kunnen wij op inspelen. In de interactieve activiteiten differentiëren wij op niveau zodat het voor iedere peuter een betekenisvolle activiteit zal zijn.

Hierbij zorgen wij ervoor dat alle ontwikkelingsgebieden (sociaal-emotionele, motorische, taal, denk en creatieve ontwikkeling) aan bod komen.

Bij creatieve activiteiten ligt de nadruk op het plezier en de uitdaging die kinderen hierin kunnen vinden, het resultaat is van minder belang. Door kinderen aan te moedigen en complimentjes te geven wordt hun zelfvertrouwen versterkt.

In de peuterleeftijd maken de kinderen vooral op het gebied van taal een enorme ontwikkeling door. Taalstimulering staat bij ons hoog in het vaandel. 1 keer per week hebben wij een vast voorleesmoment samen met de kleuters. Een aantal oudste peuters gaat dan met de een aantal kleuters naar 'de wei' hier leest de pm'er dan een boek voor. De pm'ers zijn allemaal getraind op interactief voorlezen. Meer over de VE is te lezen onder het kopje VE, of in het uitgebreide VE beleid.

Persoonlijke zorg en zelfredzaamheid

We stimuleren de kinderen in hun zelfstandigheid. Voorbeelden zijn het drinken uit een 'grote' beker, netjes eten, aan- en uitkleden, zelfstandig naar het toilet gaan (als ze bijna 4 zijn) opruimen etc. etc. bijvoorbeeld eten en drinken, opruimen Stapje voor stapje zal de peuter groeien en klaar zijn voor groep 1 van de basisschool.

3. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties

Het derde opvoedingsdoel: aandacht voor sociale vaardigheden en het creëren van een "wij-gevoel". Het wij-gevoel van een groep is het gevoel bij elkaar te horen, het fijn vinden er te komen.

Met sociale competenties bedoelen we sociale kennis en vaardigheden, als het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten hanteren en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Kinderen ontwikkelen deze vaardigheden in het contact met leeftijdsgenoten, in het deel uitmaken van een groep en in het deelnemen aan groepsgebeurtenissen. Kinderen zijn sociale wezens. Van nature zijn ze geneigd hun aandacht en gedrag te richten op mensen in hun

omgeving. Door veel met de kinderen te praten en de kinderen ook met elkaar te leren praten, bevorderen we het vermogen en de bereidheid tot communicatie. Zonder communicatie is er geen basis voor de sociale ontwikkeling. Maar ook de cognitieve ontwikkeling en kennisverwerving zijn afhankelijk van communicatie.

Dit leidt tot het volgende aanbod met de inzet van de verschillende pedagogische middelen;

a. Interactie pm'er kind

De sturende of bemiddelende rol van de beroepskracht is erg belangrijk. Zij maken het voor de kinderen mogelijk al op jonge leeftijd positieve ervaringen op te doen met communicatie en scheppen zo de voorwaarden voor het ontwikkelen van sociale competenties. Door goed te observeren krijgen wij een inzicht van de sociale interacties op de groep. Een kerndoel van sociaal gedrag is het rekening houden met de verschillende behoeften en belangen van iedere individu. Hier hebben wij een voorbeeldfunctie en begeleidende functie in; wij spreken elkaar en de kinderen respectvol aan en begeleiden conflicten door samen een oplossing te zoeken waar iedereen zich prettig bij voelt.

Het pro-sociale gedrag wordt benoemt en gecomplimenteerd.

b. Interactie tussen kinderen op de groep

Op de groep stimuleren wij de sociale interactie door het samenspel op gang te brengen. In de krijg leren wij naar elkaar te luisteren, vragen te stellen, elkaar te helpen en rekening met elkaar te houden. Er wordt uitgebreid de tijd genomen om de sociale interacties te bespreken en de emoties te benoemen. De stamgroep voelt de basis voor het opbouwen van relaties met de pm'ers en andere kinderen. Daarnaast kan het voorkomen dat de peuters kinderen van andere leeftijden ontmoeten. Bijvoorbeeld bij het voorleesmoment of tijdens het buitenspelen. Maar ook bij studie- of marge dagen van de school

Samen spelen met de BSO op studie/marge dagen

De kinderen van de peutergroep en de BSO zitten op een eigen stamgroep. Tijdens studie/margedagen kan het voorkomen dat er op 1 of beide groepen minder kinderen aanwezig zijn. Op deze momenten kunnen wij besluiten om een aantal grote peuters bij de BSO kinderen(kleuterleeftijd) te laten spelen. Wij doen dit vanuit het oogpunt dat het voor kinderen niet leuk is om een hele dag met zijn tweetjes te zijn. Ook een hele dag in dezelfde ruimte kan tot verveling leiden, daarom kan het ook voorkomen dat de BSO kinderen vanuit het kleuterlokaal als activiteit een uurtje op de peutergroep spelen, als de peuters bijvoorbeeld naar buiten zijn.

Het samenspelen van de BSO groep en de peutergroep doen wij ten tweede vanuit onze visie dat kinderen van elkaar kunnen leren. Wij kijken hierbij of de leeftijd op elkaar aansluit en of het voor de kinderen fijn is. Als activiteit voegen wij dan bijvoorbeeld de kinderen van 3 jaar samen met de jonge kleuters.

Door het geringe leeftijdsverschil tussen de kinderen zijn de onderlinge verschillen in ontwikkeling minder groot. Hierdoor ontstaat een omgeving vol uitdagingen die uitnodigt tot samenspel, het BSO kind komt weer zijn vriendjes tegen uit zijn peutertijd. De peuter komt

spelenderwijs in aanraking met vaardigheden die zij op de basisschool weer zullen herkennen. De peuter wordt extra uitgedaagd en spelenderwijs maakt hij al kennis met de basisschool en de BSO. Dit maakt de overstap naar school minder spannend. Het BSO kind leert geduld te hebben en voelt zich groot en verantwoordelijk. Voor stillere kinderen is het fijn om met een jonger kind te spelen, dan voelt hij zich 'groot en sterk'.

Uiteraard mogen kinderen altijd zelf bepalen of ze bij de andere groep aansluiten of toch liever op hun eigen groep blijven.

c. Inrichting van de speel-leeromgeving

In de speelruimte zijn rustige hoeken gecreëerd waar kleine groepjes kinderen ongestoord met elkaar kunnen spelen. En er is spelmateriaal aanwezig dat uitnodigt tot samen spelen. De buitenruimte en de gymzaal nodigen uit tot samen rennen, klimmen, fietsen, op avontuur gaan en ontdekken. De peuters leren de materialen te delen en op hun beurt te wachten.

d. Activiteiten

Het vaste dagritme is zo ingedeeld dat vrij spelen en vooropgezette activiteiten elkaar afwisselen. In de activiteiten wordt vaak een vorm van samenwerking gestimuleerd. De activiteiten kunnen zo opgezet zijn dat er een bewuste keuze is van het maken van groepjes om zo kinderen met elkaar in contact te laten komen die er misschien in vrij spel niet zo snel voor zouden kiezen om samen te spelen.

De pm'ers kunnen het samenspelen stimuleren door even mee te spelen en daarna afstand te nemen.

4. Eigen maken van waarden en normen, cultuur

Het overbrengen van waarden en normen is een belangrijk aspect van opvoeden. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaald gedrag of aan bepaalde dingen of gebeurtenissen. Het zijn opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Waarden zijn onmiskenbaar cultuurgebonden; ze veranderen in de loop van de tijd en variëren per samenleving. Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften over hoe volwassenen en kinderen zich behoren te gedragen. De waarde is bijvoorbeeld: respect hebben voor elkaar. De norm is dat lijfelijke agressie niet wordt toegestaan. Over een aantal zaken is het mogelijk en gewenst om gezamenlijke afspraken te maken over wat belangrijk is om aan kinderen over te brengen.

Kinderen komen in de kinderopvang in aanraking met meer of andere aspecten van de cultuur dan thuis. In een groep doen zich relatief veel leermomenten voor, bijvoorbeeld bij conflicten tussen kinderen, bij verdriet of pijn, maar ook bij rituelen en feesten.

Opvoeden met verschillen in waarden en normen

Om zoveel mogelijk aan te kunnen sluiten bij de thuissituatie is goed overleg met de ouders belangrijk.

Openheid en wederzijds respect staan daarin centraal. Andere ideeën over opvoeding moeten bespreekbaar zijn, zodat de PM-ers en ouders kunnen leren omgaan met de verschillen en oog hebben voor overeenkomsten.

Dit leidt tot het volgende aanbod met de inzet van de verschillende pedagogische middelen;

a. Interactie pm'er kind

Het gedrag van de beroepskracht speelt een belangrijke rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Door hun reacties ervaren de kinderen de grenzen van goed of slecht, van anders, van mogen en moeten. Ook imiteren ze het gedrag van de volwassenen. De beroepskracht heeft dus invloed op de ontwikkeling van inlevingsvermogen en wederzijds respect. Positief voorbeeldgedrag van de pm'er is bijvoorbeeld de warme, sensitieve, responsieve interactie met de kinderen. Daarnaast is het sturen en structuur bieden aan kinderen ook een dimensie om het gedrag van kinderen te reguleren en zodoende regels en normen aan kinderen eigen te maken en de structuur van het alledaagse leven eigen te maken.

Daarnaast is het belangrijk dat kinderen ondersteund worden in het zelfstandig denken. Het stimuleren van de autonomie. Dit betekent dat wij niet onze wil of regels opdringen aan een kind maar aanmoedigen om een eigen mening/oplossingen te formuleren.

De pm'er houdt rekening met culturele en individuele verschillen tussen peuters en zij sluit aan bij hun verschillende mogelijkheden, behoeften en interesses. Er is ruimte voor vrijheid en eigenheid van iedere peuter. Op de peuteropvang zijn peuters uit alle culturen welkom. Wij verdiepen ons in de thuissituatie en de culturele gebruiken en gewoonten.

b. Interactie tussen kinderen op de groep

Waarden en normen van de peuteropvang

Belangrijke waarden voor de KADL zijn: respect voor mens, dier en natuur, het accepteren van verschillen, elkaar helpen en naar elkaar luisteren, jezelf kunnen zijn en je emoties kunnen uiten. Rituelen, regels en gewoontes worden hieruit afgeleid.

Normen die hieruit zouden kunnen voortkomen zijn:

- Wij doen elkaar, dieren en de natuur geen pijn doen.
- Als we het niet met elkaar eens zijn, praten we met elkaar en luisteren we naar elkaar.
- We gaan zorgvuldig met spullen om en ruimen netjes op.
- We zijn beleefd.

c. Inrichting van de speel-leeromgeving

Het speelmateriaal heeft vaste plekken, kinderen wordt geleerd netjes op te ruimen en respectvol met materialen om te gaan. Op ruimen doen we samen, het kan dus zo zijn dat we spullen opruimen waar we niet mee hebben gespeeld. Ook hier heeft de pm'er weer een voorbeeld- en begeleidende functie.

d. Activiteiten

Thema activiteiten en alledaagse situaties worden benut om te praten over normen en waarden, wij geven kinderen de ruimte om te vertellen hoe het bij hun thuis gaat en welke verschillen er zijn.

Jaarlijks proberen wij een maatschappelijke activiteit te organiseren bijvoorbeeld een bezoekje aan het bejaardentehuis brengen, koekjes bakken voor een goed doel een inzamelactie, peuterpost sturen naar eenzame mensen etc

3. Opbrengstgericht werken

Opbrengstgericht werken is kinderen doelgericht begeleiden en stimuleren op een manier die ervoor zorgt dat ze zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. Daarbij hoort dat de ontwikkeling systematisch wordt gevolgd, deze gegevens vormen de basis voor het aanbod.

Mentorschap

Bij Kinderopvang aan de Liede werken we met mentorschap. Elk kind heeft een vaste mentor. Dit is altijd een pm'er van de eigen groep. De mentor is het eerste aanspreekpunt rondom de ontwikkeling voor de ouders en voert de halfjaarlijkse oudergesprekken. Zij volgt de ontwikkeling van haar mentorkinderen met bijzondere aandacht. In de welkomstmail met alle informatie worden de ouders ingelicht wie de mentor van hun kind is.

Voorschoolse educatie (VE)

Wij zijn een gecertificeerde VE peuteropvang. De PM-ers hebben een speciale training gevolgd om de ontwikkeling van de peuters goed te kunnen begeleiden en stimuleren.

Wij werken met het gecertificeerde VE programma Uk en Puk.

Dit is een totaalprogramma dat zich richt op de brede ontwikkeling van peuters.

Taalontwikkeling staat daarbij voorop. Maar ook de eerste stapjes op gebied van rekenen komen aan bod. In het Ve beleid beschrijven wij uitgebreid op welke manier wij aan de taal en rekenontwikkeling werken. Voorbeelden van taalstimulering zijn bijvoorbeeld door middel van het meespelen in de hoeken bewust de woorden uit de woordenlijst van het thema te benoemen,

kennis te laten maken met rijmpjes en versjes, kennis laten maken met letters, interactief voorlezen. Om de rekenprikkels te stimuleren laten wij kinderen het dagritme eigen maken, veel tellen, meten, kennis maken met de klok en cijfersymbolen.

In alle activiteiten stimuleren en begeleiden wij ook de sociale vaardigheden.

Spelenderwijs bieden wij de peuters activiteiten aan in de grote groep of in kleine groepjes.

Deze ontwikkelingsstimulerende activiteiten leggen een goede basis voor de start bij groep 1 van de basisschool.

Een themaperiode duurt ongeveer 6 weken, in iedere hoek zal speel/leermateriaal worden aangeboden wat met het thema te maken heeft.

Aan het begin van ieder thema krijgen de ouders een informatiebrief waarin wij vertellen welk thema zal starten en aan welke woorden wij aandacht zullen gaan geven.

Voor meer informatie over Uk en Puk kunt u kijken op: www.ukenpuk.nl

In het *VE beleidsplan* staat uitgebreid omschreven op welke manier wij de VE kwaliteit waarborgen en zorgen dat het een cyclisch systeem wordt waarbij wij ontwikkelings- en opbrengstgericht werken. Daarnaast is er een *VE opleidingsplan* opgesteld welke jaarlijks wordt herschreven en er is een 'werkinstructie VE van intake tot exit' voor de pm'ers aanwezig.

Kinderen die in aanmerking komen voor een gesubsidieerde VE-krijgen een verwijzing van het consultatiebureau of het VE loket. De VE-plek start vanaf 2 jaar en 6 maanden.

Observeren en signaleren

Kindvolgsteem Peuterplusplan

Vanaf november 2019 werken wij met het kindvolgsysteem Peuterplusplan.

Peuterplusplan is een hulpmiddel om gericht naar de ontwikkeling van een kind te kijken.

Daarnaast is het ook een middel dat automatisch en vroegtijdig achterstanden (en voorsprongen) signaleert, zodat er doelgericht kan worden ingestoken op specifieke doelen.

Met het PeuterPlusPlan verzamelen wij observatiegegevens op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling, taal, rekenen en motoriek.

Elk domein bestaat uit ontwikkellijnen en categorieën. De ontwikkellijnen zijn onderverdeeld in vaardigheden die je kunt observeren. Dit zijn de zogenoemde observatiedoelen.

Aan de hand van de observatiepunten zien wij welke stapjes de kinderen zetten in hun ontwikkeling, in elke periode. Natuurlijk zetten niet alle kinderen in hetzelfde tempo stapjes in de ontwikkeling, vooral in Waar het ene kind zich rustig ontwikkelt, maakt een ander kind een grote sprong Wij volgen de kinderen gericht via de observatie doelen.

De observatiedoelen zijn dan verdeeld in vier perioden van een half jaar.

Het PeuterPlusPlan werkt naast de observatiedoelen per periode ook met landelijke beheersingsdoelen (bron: <http://jongekind.slo.nl>). Dit zijn landelijke eindtermen, door SLO in kaart gebracht, die aangeven wat kinderen aan het begin van groep 1 (eind van de peuteropvang/ kinderdagverblijf) bereikt zouden moeten hebben, dan wel ervaring in moeten hebben opgedaan. Bij het invullen van elke peuterperiode vullen wij ook observatiegegevens in

bij de beheersingsdoelen. Gedurende de hele peuterperiode zullen de kinderen hierin vorderingen laten zien, met als eindresultaat zoveel mogelijk behaalde doelen die belangrijk zijn voor de aansluiting met het basisonderwijs.

De beheersingsdoelen helpen om de ontwikkeling van kinderen in beeld te brengen en te volgen. Ze geven daarmee ook informatie over de vorderingen van de kinderen op de doelen die behaald moeten zijn om een goede start in groep 1 te kunnen maken.

Iedere kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Bij de meeste peuters is dit geen reden tot bezorgdheid, maar soms kunnen er vragen opkomen over het gehoor, het gezichtsvermogen, de motoriek, taal- en spraakontwikkeling, de opvoeding of het gedrag. De PM-er bespreekt haar bevindingen met de ouders. In dit gesprek is ruimte voor het uitwisselen van informatie met als uiteindelijk doel een oplossing te vinden waar iedereen zich prettig bij voelt.

Tijdige signalering van een eventuele achterstand of ontwikkelingsstoornis maakt het mogelijk om advies en hulp in te schakelen waardoor de nadelige gevolgen zo beperkt mogelijk blijven.

De peutergroep heeft ten aanzien van opvoedvragen een verwijzende taak en fungeert als intermediair bij het tot stand brengen van een aanbod van opvoedondersteuning. Een PM-er kan gebruik maken van advies van externe deskundigen. Wij werken nauw samen met de GGD Kennemerland, en CJG. en het consultatiebureau. Na overleg met een medewerker van een van bovenstaande bureaus zouden wij doorverwezen kunnen worden naar instanties die gespecialiseerd zijn in problemen die kunnen optreden bij opgroeiende peuters, zoals een logopediste, orthopedagoog, kinderfysiotherapeut.

Ouders hebben de primaire verantwoordelijkheid voor hun peuter. Wanneer ouders niets doen met het advies en geen verdere stappen ondernemen of toestemming geven tot verdere behandeling, dient de PM-er dit altijd te respecteren.

Doorlopende ontwikkellijn met het basisonderwijs en de BSO

Kinderopvang aan de Liede en de St Franciscusschool vormen samen een koppel. Wij zijn gehuisvest in de school. Dit komt de samenwerking ten goede. Minimaal 4 keer per jaar vindt er een koppeloverleg plaats. Bij het overleg zijn de Houder en de VE-coördinator van KadL samen met de directeur van de basisschool aanwezig. In het koppeloverleg worden de volgende zaken besproken en afgestemd. Op onderdelen is het afstemmen van zaken nog in ontwikkeling:

- het aanbod/programma's
- het pedagogisch/didactisch klimaat
- het educatief handelen
- de ontwikkeling, begeleiding en zorg

- de interne kwaliteitszorg
- de doorgaande lijn
- het ouderbeleid
- de resultaten

Naast het koppeloverleg vinden er vaste overleggen plaats tussen de groep 1/2 leerkracht en de pm'ers van de peutergroep. In dit overleg komen de volgende onderwerpen aan de orde;

- overdracht kinderen
- terugkoppeling van de kinderen die doorgestroomd zijn
- de doorgaande lijn
- afstemming themaplanning

Indien kinderen overgaan naar een andere basisschool sturen wij na goedkeuring van de ouders het overdracht rapport digitaal door. Bij doelgroepkinderen nemen wij ongeveer 3 maanden van te voren contact op met de basisschool om afspraken te maken over de "warme overdracht".

Kinderen die op de St. Franciscusschool blijven en naar de BSO gaan dienen enkel administratief overgezet te worden. De pm'ers van de peutergroep werken ook op de BSO.

Voor kinderen waarvan wij weten dat ze overgaan naar een andere basisschool én een BSO zullen wij aangeven dat de BSO te allen tijde contact met ons opnemen voor informatie over het betreffende kind. Uiteraard zullen wij altijd eerst goedkeuring aan de ouders vragen voordat wij informatie overdragen.

4. De samenwerking met professionals van buiten af

Wij hebben een externe sociale kaart opgebouwd waar wij met zorgvragen terecht kunnen;

- **De Ib-er van de St. Franciscusschool;**
- **Het Consultatie bureau;**
- **Centrum Jeugd en gezin;**
- **MOC het kabouterhuis**
- **De logopedist van O.A.**

De Intern begeleider van de St. Franciscusschool school kan om ondersteuning gevraagd worden wanneer er onduidelijkheid is in het zorgdragen voor bepaalde kinderen binnen het VE traject. Alleen met toestemming van de houder en de ouders wordt de hulp gezocht.

Het consultatiebureau (0-4jaar) volgt de kinderen via vaste afspraken met de ouders. Wij hebben een vaste contactpersoon bij het consultatiebureau. Zij komt ieder half jaar langs. Daarnaast kunnen wij met al onze zorgvragen bij haar terecht. Zij kan ons dan doorverwijzen of een traject opzetten.

Het centrum Jeugd en Gezin (0-13 jaar) Het CJG is ook een instantie waar wij informatie kunnen inwinnen en zorgvragen kwijt kunnen. Het CJG volgt het kind in de basisschoolleeftijd, zij neemt de taak van het CB over.

MOC 't Kabouterhuis ondersteunt ons via Alert(4) You als praktijkbegeleider door coaching on the job en door mee te kijken bij het pedagogisch handelen. Twee keer per jaar ontvangen wij een praktijkbegeleider op de groep. Zij leren onze PM-ers hoe zij kinderen herkennen die extra ondersteuning nodig hebben en beantwoorden hulpvragen bijvoorbeeld over groepsprocessen die spelen. De PM-ers krijgen zo ieder kind goed in beeld en kunnen hierdoor kind en ouders optimaal begeleiden bij de ontwikkeling.

Logopedist van Onderwijs Advies

Vanuit de gemeente is een logopedist van Onderwijs Advies aan onze kinderopvangorganisatie verbonden. De logopedist kan op verzoek van ouders en/of pm'er een observatie uitvoeren. Voor de kinderopvang is er coaching en begeleiding beschikbaar voor het signaleren en doorverwijzen van taal- spraakproblemen, kan er een voorlichting voor ouders worden opgezet en zijn er twee trainingen (met een na traject) beschikbaar. Tevens wordt er een spreekuur gehouden op doorverwijzing.

5. Algemene informatie

Openingstijden Peutergroep

maandag	08.45 – 11.45	en	11.45-14.45
dinsdag	08.45 – 11.45	en	11.45-14.45
woensdag	08.45 – 11.45	en	11.45-14.45*
donderdag	08.45 – 11.45	en	11.45-14.45
vrijdag	08.45 – 11.45	en	11.45-14.45

Op onze peutergroep vangen wij kinderen op van 2 tot 4 jaar.

Houders van Kinderopvang aan de Liede zijn Mariska Struijk en Evelyn Rolink.
U kunt ons bereiken op 06 25 303 752 (Evelyn) en 06 83 070 654 (Mariska).

Wij zijn gehuisvest in de St. Franciscusschool, Liedeweg 79, 2065 AL Haarlemmerliede. Telefoon basisschool: 023- 532 01 35

Email: info@kinderopvangaandeliede.nl

Website: www.kinderopvangaandeliede.nl

Het team

In 2020 zal de peutergroep 10 dagdelen invullen met ambitie niveau 2: één of twee vve gekwalificeerde beroepskrachten op de groep afhankelijk van de groepsgrootte (kindleidsterratio).

Het team van Kinderopvang aan de Liede bestaat uit;

- 2 houders peuteropvang. Zij staan tevens op de groep als pedagogisch groepsmedewerker VVE
- 2 pedagogisch groepsmedewerker niveau 4 VVE
- 1 administratief medewerker
- 1 vaste vrijwilliger, ondersteunt boventallig op de groep.

Van elke beroepskracht en vrijwilliger is op locatie een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aanwezig. Met alle beroepskrachten worden jaarlijks functioneringsgesprekken gevoerd. De verslagen worden opgenomen in het personeelsdossier.

Vanwege de ve, worden er hogere eisen gesteld aan het opleidingsniveau van de pm'ers. De pm'ers zijn volledig gekwalificeerd volgens de geldende opleidingseisen (minimaal MBO 4) en in het bezit van een certificaat van een erkende VE-opleiding (Uk en Puk). Daarnaast zijn alle vve medewerkers in het bezit van de 3F-taaleis diploma. 3F staat gelijk aan havo- of mbo-4-niveau.

Maandelijks is er een werkoverleg. Hierin worden o.a. de kinderen besproken, de rapportages worden geëvalueerd en de VE thema's/activiteiten worden uitgewerkt en gepland. Daarnaast bespreken wij alle overige groep gebonden en organisatorische zaken zoals het beleid, de protocollen en de kwaliteit van de peuteropvang. Hiervoor worden een agenda en notulen gemaakt.

Scholing en bijscholing

Kinderopvang aan de Liede vindt het belangrijk dat medewerkers zich blijven ontwikkelen en groeien.

Wij hebben een uitgebreid *opleidingsbeleidsplan* opgesteld waarin wij de permanente educatie waarborgen. In het opleidingsplan kijken wij naar waar wij over 3 jaar willen staan. Wij stellen onszelf doelstellingen en speerpunten en vanuit daar formuleren wij leer en opleidingsvragen.

Daarnaast hebben wij ook een *VE opleidingsbeleidsplan*, Met het VE opleidingsplan wil Kinderopvang aan de Liede de opgedane specifieke kennis en vaardigheden in de VE onderhouden. Het is van belang dat vve actueel blijft en dat beroepskrachten met regelmaat bijgeschoold/nageschoold worden. Kinderopvang aan de Liede en de beroepskrachten mogen zich blijven ontwikkelen en groeien. Het vve opleidingsplan is onderdeel van het totale

opleidingsplan van het Kinderopvang aan de Liede. Het opleidingsplan wordt jaarlijks in september geactualiseerd door Evelyn Rolink.

In 2020 staat in ieder geval voor 2 medewerkers de opleiding systemisch kijken met vervolg kindercoach gepland.

Daarnaast zullen de medewerkers allen een ve verdiepingstraining volgen. Wij willen wij ons richten op rekenen/tellen en meetbegrippen.

Stagiaires

Gedurende het hele jaar zijn er vanuit verschillende opleidingen stagiairs actief op de peuteropvang. De opleidingen van waaruit stage wordt gelopen variëren, te weten:

Pedagogisch werk, niveau 3

Pedagogisch werk, niveau 4

- Snuffelstages VMBO, beroepsoriëntatie
- Maatschappelijke stages middelbaar onderwijs

Iedere stagiaire krijgt een vaste begeleider aangewezen, deze informeert de stagiaire over de gang van zaken en stuurt haar aan, ook worden er wekelijkse overlegmomenten gepland om de stageopdrachten te bespreken en de werkperiode te evalueren. Aan het einde van de periode of op vaste momenten zal de begeleider de stagiaire beoordelen d.m.v. een schriftelijk verslag.

Wij hebben een uitgebreid *BPV opleidingsbeleidsplan* opgesteld. Het Nova College biedt jaarlijks trainingen, welke wij bijwonen om op de hoogte te blijven van de veranderingen in de opleiding en tips om de stagiairs goed te kunnen begeleiden.

Groepsindeling

De groepsgrootte moet zodanig zijn dat het voor kinderen in de peuterleeftijd voldoende overzichtelijk en vertrouwd is en stimuleert tot contact maken met elkaar. Ook moet de grootte zodanig zijn dat de PM-ers in staat zijn alle kinderen te ondersteunen en te stimuleren bij hun spel en de contacten met andere kinderen.

De peuters komen minimaal 1 keer per week op een vast dagdeel naar de peutergroep. Vanuit pedagogisch oogpunt adviseren wij ouders om hun kind minimaal 2 dagdelen te laten komen.

De groep bestaat uit maximaal 13 kinderen per dagdeel in de leeftijd van 2 tot 4 jaar.

Plaatsing

Kinderen kunnen vanaf hun 2e jaar bij ons op de groep starten. Er kan telefonisch of per mail een afspraak gemaakt worden om vrijblijvend bij de peutergroep te komen kijken. Een vaste PM-er zal dan een rondleiding geven en de nodige informatie meegeven. De ouder/verzorger vult een inschrijfformulier in.

Na ontvangst van deze documenten zal de planning een plaatsingsovereenkomst sturen, die ondertekend teruggestuurd dient te worden. Hierna is de inschrijving definitief en is het kind geplaatst. Met de plaatsingsovereenkomst kan er Kinderopvang Toeslag (KOT) aangevraagd worden. Ongeveer een maand voor de startdatum zullen de ouders/verzorgers een mail krijgen waarin de ouder/verzorger uitgenodigd worden om te komen wennen. Daarnaast krijgt de ouder/verzorger alle belangrijke informatie, en het laatste nieuws van de peutergroep.

Service opvangmogelijkheden

In principe komen kinderen op vaste dagen naar hun groep van KadL. Dit komt de stabiliteit van de groepen, het zich veilig voelen van kinderen en daarmee de pedagogische kwaliteit van de opvang ten goede. Daarnaast bieden wij extra opvangmogelijkheden aan zoals incidentele opvang en de mogelijkheid om te ruilen.

Incidentele opvang

Onder incidentele opvang verstaan wij extra opvang buiten de vaste contractdagen om. Een aanvraag voor extra opvang worden via het ouderportaal aangevraagd.

Incidentele opvang is een extra service, die volledig afhankelijk is van de bezetting van de groep voor de dag dat incidentele opvang wordt aangevraagd.

Ruilen en ruiltegoed

Ruilen is incidentele opvang, maar dan zonder extra kosten voor ouders. Ruilen wordt ook via het ouderportaal aangevraagd en toegekend. Ook bij ruilen mag de groep nooit overbezet zijn en mag er geen extra personeel voor worden ingezet.

tarieven

De financiering van de peuteropvang is veranderd vanaf 2018. Dit houdt in dat bij inschrijving voor de peuteropvang gekeken wordt naar:

- Heeft het gezin recht op kinderopvangtoeslag?
- Heeft het gezin recht op een gesubsidieerde peuteropvangplaats?
- Is er een VE verwijzing

Dit wordt bepaald door uw situatie op de arbeidsmarkt. Meer hierover is te lezen in de folder *Wat kost de peuteropvang* of op de website www.kinderopvangaandeliede.nl.

Dagindeling peuteropvang

De peuters komen tussen 8.15 en 8.45 uur binnen.

Jasjes worden in de luizencape gedaan, de tasjes worden in de kast in het lokaal gelegd.

Ouders mogen nog even een puzzeltje of een spelletje met hun kind doen. Het kind is vrij om te kiezen waar hij mee wil spelen.

In het belang van de rust in de groep is het wenselijk dat de ouders om 8.45 uur afscheid nemen.

We maken gebruik van een belletje dat geluid wordt door een peuter om aan te geven dat het tijd is om afscheid te nemen. Er wordt samen met de PM-er afscheid genomen. De grootste kinderen zwaaien vaak zelfstandig.

Als alle ouders weg zijn gaan begint de dag. Meestal mogen de kinderen eerst nog even vrij spelen. Soms wordt een knutselwerkje afgemaakt.

Rond 10 uur gaan we in de kring. Alle kinderen wordt een goedemorgen gewenst. De dag wordt doorgenomen door middel van pictogrammen en er wordt gekeken welke dag van de week het is. Naar aanleiding van het thema waar wij mee bezig zijn zullen wij een activiteit of liedje doen. Hierna eten we fruit. Alle kinderen krijgen een eigen schaalje fruit en een bekertje sap of water. Daarna mag het hulpje van de dag een biscuitje uitdelen.

Als alles op is gaan we naar het toilet, kinderen met luier oefenen op een potje en krijgen een schone luier. Na het toilet worden de handen gewassen.

Hierna gaan we meestal even buiten spelen of de gymzaal in. Ondertussen worden op de groep knutselspullen of themawerkjes klaargelegd en kunnen de kinderen als ze weer in de klas komen een werkje gaan maken of een activiteit met de PM-er gaan doen.

Aan het eind van de ochtend komen we weer in de kring. Voor de kinderen die naar huis gaan worden de tasjes gepakt, de jasjes gaan aan, we zingen nog een liedje om afscheid te nemen. Een Pm'er komt met hen naar het grote schoolplein waar de ouders en verzorgers staan te wachten. Kinderen die ook 's middags blijven, blijven op de groep met een andere pm'er. De ouders met de middagkinderen wachten op het grote plein tot de pm'er naar buiten komt om ze te halen. Deze gang van zaken is wenselijk om de rust en het overzicht op de groep te behouden.

Bij slecht weer kan er in de hal gewacht worden. Wij vragen de ouders wel rekening met de rest van de school te houden die nog hard aan het werk is.

Als een kind door iemand anders (oma, opa, tante...) wordt opgehaald, dient dit altijd aan een van de medewerkers doorgegeven te worden.

Het middagprogramma is vergelijkbaar met het ochtendprogramma. Rond 12.15 starten de kinderen met een warme lunch. Er is nog een fruit en drinkmoment voordat de kinderen naar huis gaan.

Eten en drinken

Wij vinden gezonde en gevarieerde voeding erg belangrijk. Tijdens het fruitmoment bieden wij de kinderen altijd vers gesneden fruit van het seizoen aan en zullen daarbij ook vaak 'nieuwe' dingen aanbieden, zoals bijvoorbeeld exotisch of gedroogd fruit en groente. Hierbij kunnen de kinderen kiezen uit water of sap.

Kinderen die ook de middag blijven krijgen bij ons een warme maaltijd. Daarbij drinken de kinderen melk of water. In mei 2019 hebben wij een uitgebreid voedingsbeleid opgesteld. Meer informatie over de warme maaltijden is te vinden op www.madaga.nl

Kleding en meegebracht speelgoed

In de wintermaanden en bij slecht weer gaan wij met de kinderen spelen in de gymzaal. Wij verzoeken de ouders daarom gymbjjes of slofsokjes mee te geven en in de daarvoor bestemde bak te doen voorzien van naam.

Voor kleding en meegebracht speelgoed wordt geen verantwoording aanvaard.

Wij adviseren ouders praktische kleding aan te trekken bij hun kind. Het gebeurt weleens dat er wat verf op de kleding komt. Het is speciale schoolverf en gaat er in de was weer uit.

Wij hebben liever geen speentjes op de groep, met uitzondering van de wenperiode. Een knuffeltje is wel altijd prima. Wij vragen wel zelf ook even te controleren of het knuffeltje aan het eind van de dag weer in de tas is gedaan. Door de drukte kan het zijn dat het knuffeltje tijdens het spelen ergens is vergeten tussen het speelgoed.

Verjaardagen en feesten

De verjaardag van onze peuters wordt uitgebreid gevierd, met slingers en een feesthoed. Natuurlijk wordt er gezongen en is er een klein cadeautje. Daarbij wordt wel goed gekeken naar wat het kind zelf wil. Aan het eind van het verjaardag ritueel mag de jarige natuurlijk trakteren. Wij geven de voorkeur aan verantwoorde traktaties, bijvoorbeeld fruit of iets hartigs. Geen snoep.

Zie bijlage over ons voedingsbeleid. Wij laten de kinderen zoetigheid niet opeten, maar doen het rechtstreeks in hun tas. Dit is niet leuk voor het kind dat uitdeelt en het is niet leuk voor de kinderen die het krijgen, want ze mogen het niet opeten. Ook voor ouders is het niet fijn dat zij thuis moeten beslissen of hun kind iets wel of niet mag opeten.

Een leuke site met ideeën voor gezonde traktaties is gezondtrakteren.nl.

De pm'ers zullen leuke foto's en filmpjes maken van feestje en deze later naar de ouders sturen. Wij vragen ouders er rekening mee te houden dat niet alle ouders toestemming hebben gegeven voor het publiceren van foto's van hun kind op sociale media? Het is daarom niet de bedoeling dat u door ons of door uzelf gemaakte foto's gebruikt op sociale media waarop andere kinderen dan het uwe met aangezicht worden afgebeeld.

Ook aan andere jaarlijks terugkerende feesten wordt aandacht besteed, zoals Sinterklaas, Kerst, Carnaval, Pasen, Moederdag en Vaderdag. Aan het eind van elk speeljaar sluiten wij af met een juffendag.

Hygiëne, veiligheid en gezondheid

Wij werken volgens de hygiënerichtlijnen van het RIVM.

Zo hebben wij een schoonmaakrooster met wat er dagelijks, wekelijks en maandelijks schoongemaakt dient te worden.

Wij hebben een vaste schoonmaakster die 2 keer per week extra grondig komt schoonmaken, ook dit is in een rooster vastgelegd.

De groepsruimte wordt goed geventileerd. De CO₂, temperatuur, relatieve vochtigheid en het geluid worden gedurende de hele dag gemeten via de online Airtec sensor. Wij hebben hier 24/7 online inzicht in en ontvangen meldingen als er gelucht dient te worden, daarnaast kunnen wij op het online platform de registraties en rapportages uitdraaien en bijhouden conform het GGD bouwbesluit.

Jaarlijks stellen wij het beleid Veiligheid en gezondheid vast.

Dit beleidsplan is een dynamisch proces wat gedurende het hele jaar terugkomt in de werkoverleggen.

Om tot dit beleidsplan te komen worden aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met medewerkers. Centraal staat hierin of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk worden er maatregelen opgesteld voor verbetering.

Naast de gesprekken in het team gebruiken wij ook de Riscomonitor 2.0.

In de risicomonitor wordt de veiligheid en gezondheid opgesplitst in verschillende modules en thema's. Jaarlijks voeren wij QuickScans en checks uit met als doel een veilige en gezonde werk-, speel- en leeromgeving te waarborgen. Deze scans worden ook weer met alle medewerkers besproken en geëvalueerd.

De Pm'ers en stagiaires zijn daarnaast op de hoogte van het huishoudelijk reglement en werken vanuit de visie van het pedagogisch beleidsplan en het huishoudelijk reglement.

Wanneer een kind ziek is of wordt.

Wanneer een kind ziek is of om andere redenen niet kan komen, wordt dit telefonisch gemeld bij de leidinggevenden of bij de mentor van het kind. De algemene nummers zijn: 06-25303752 (Evelyn) of 06-83070654 (Mariska).

Als een kind op de opvang ziek wordt, bekijken wij dit per geval. Vervolgens kan dit voor ons aanleiding zijn om met de ouders te overleggen of het kind opgehaald kan worden.

Bij zieke kinderen zullen wij altijd het GGD Handboek voor gezondheidsrisico's peutergroep raadplegen. Hierin kunnen wij vinden hoe te handelen en bepalen of een kind geweerd moet worden tot het beter is.

Vakanties

Wij volgen in principe de vakanties van de basisschool. Het vakantierooster wordt jaarlijks vermeld in de nieuwsbrief en gepubliceerd op onze website. Op marge- en studiedagen van de school is de peutergroep wel gewoon open.

Meldcode huiselijk geweld

Kinderopvang aan de Liede werkt met een protocol signaleren kindermishandeling. In dit protocol wordt een stappenplan omschreven hoe te handelen bij een 'niet pluis gevoel'.

We werken volgens het protocol 'Kindermishandelingen grensoverschrijdend gedrag voor kinderen'. Deze wordt tenminste eens per jaar onder de aandacht gebracht van beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen. Hierin wordt beschreven hoe om te gaan met verschillende soorten grensoverschrijdend gedrag. In het geval van (mogelijk) grensoverschrijdend gedrag door een medewerker wordt altijd melding gemaakt bij de houder van de kinderopvang en de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs.

De genomen maatregelen worden in hoofdstuk 6.1 verder uitgewerkt.

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling bestaat uit 5 stappen:

- In kaart brengen van de signalen
- Collegiale consultatie. *Bij twijfel: contact met Veilig Thuis of letseldeskundige raadplegen*
- Gesprek met de ouder (en indien mogelijk het kind)
- Wegen van het geweld aan de hand van afwegingskader. *Bij twijfel: altijd contact met Veilig Thuis. Het afwegingskader hangt boven op de groep en zit in de map Meldcode.*
- Beslissen over het doen van een melding en het inzetten van noodzakelijke hulp.

Alle medewerkers hebben de training 'werken met de meldcode' gevolgd in september 2018.

De medewerkers hebben ook allemaal de meldcode app en signalenkaart op hun telefoon geïnstalleerd. Deze apps zijn altijd up to date.

6. Ouderbeleid

Visie op ouderbeleid

Ouders vormen niet de primaire doelgroep van de peuteropvang. Om de peuters optimale ontwikkelingskansen te kunnen bieden, hebben wij wel een taak ten opzichte van de ouders. Niet in de laatste zin omdat ouders verantwoordelijk zijn en blijven voor hun peuter. De sluitende aanpak (het vormgeven van de doorgaande ontwikkelingslijn) zal in de eerste plaats door de ouders in de thuissituatie vormgegeven moeten worden. Informatie-uitwisseling, overleg en afstemming met betrekking tot de aanpak van de individuele peuter zijn taken die de peutergroep ten opzichte van de ouders heeft.

Voor veel ouders werkt deze informatie-uitwisseling als opvoedondersteuning.

Daarnaast blijkt de peutergroep in toenemende mate een vraagbaakfunctie te vervullen voor ouders op het gebied van opvoeding. Door het laagdrempelige karakter leggen ouders vrij makkelijk vragen, zorgen en/of andere opvoedkwesties neer bij de PM-ers van de peutergroep.

De peutergroep heeft ten aanzien van opvoedvragen een verwijzende taak en fungeert als intermediair bij het tot stand brengen van een aanbod van opvoedingsondersteuning. Het uitvoeren van dit aanbod moet door gespecialiseerde deskundigen gebeuren.

De peutergroep draagt bij aan contacten tussen ouders onderling waarbij (opvoedings-) ervaringen kunnen worden uitgewisseld.

Uitgangspunten van het ouderbeleid

In een goed contact tussen PM-er en ouder is er wederzijds vertrouwen in elkaar, een vertrouwensband.

De peutergroep hanteert daarbij de volgende uitgangspunten:

- Doel is dat alle ouders zich thuis en welkom voelen op de groep
- Ouders krijgen regelmatig informatie over hoe er met de peuters wordt omgegaan zodat zij weten waar ze aan toe zijn
- Ouders krijgen voldoende gelegenheid om hun wensen en hun kritiek over te brengen
- Ouders hebben invloed op de uitvoering
- Ouders met verschillende visies en gewoonten in de opvoeding voelen zich geaccepteerd en gerespecteerd
- Ouders kunnen advies krijgen ten aanzien van de opvoeding en verzorging

Wat kan de ouder van de PM-er verwachten; wat verwacht de PM-er van de ouder?

- Een open contact, omdat dit de basis legt voor de ontwikkeling van de peuter
- Betrokkenheid, wij delen de zorg en de opvoeding
- Respect voor de werkwijze, medewerking en erkenning van regels en grenzen die er zijn
- Het contact tussen de ouder en de PM-er betreft altijd zaken die te maken hebben met het eigen kind. Dit betekent dat er geen informatie wordt gegeven over andere peuters.

De contacten tussen de ouders en de PM-er kunnen als volgt vorm krijgen:

- Korte gesprekken tijdens het brengen en het halen
- 10 minutengesprekken
- Ouderavonden
- Tijdens informatiebijeenkomsten
- Op afspraak
- Via email
- In overleg met de oudercommissie
- Tijdens een eindgesprek

De oudercommissie

Naast eerder beschreven mogelijkheden om contact met de PM-ers te hebben, is deelname aan de oudercommissie een andere mogelijkheid.

De peutergroep is verplicht een oudercommissie te hebben.

De oudercommissie komt een paar keer per jaar samen. Er dient een voorzitter aangewezen te worden die vergadering leidt. De OC. dient uit minimaal 3 personen te bestaan.

De doelstellingen van de oudercommissie zijn:

- De belangen van kinderen en ouders zo goed mogelijk te behartigen
- De ouders te vertegenwoordigen
- De communicatie te bevorderen tussen de ouders en de PM-er
- Het kwaliteitsbeleid van het werk in de peutergroep mede te optimaliseren, hiertoe heeft de oudercommissie een adviserende rol.
- Het ondersteunen bij extra activiteiten zoals schooluitjes en speciale feestdagen

Het oudercommissiereglement is in te zien op de groep en op de website.

Wij zijn aangesloten bij Boink, dit is een belangenvereniging voor de ouders van kinderen die naar de peutergroep of een kinderdagverblijf gaan. www.boink.info

Leden van de oudercommissie kunt u vinden op de website

<http://www.kinderopvangaandeliede.nl/>. U kunt contact met hun opnemen via de mail OCPSZ@kinderopvangaandeliede.nl.

Protocol bij relatieproblemen tussen ouders/verzorgers

Op elke peutergroep zitten er wel kinderen van gescheiden ouders of ouders die gaan scheiden. Daardoor krijg je als pm'er wel eens te maken met de vraag of, en in hoeverre wij meewerken aan informatieverstrekking aan de niet verzorgende ouder. Bij een verstoorde relatie tussen ouders komt het voor dat de zorgouder de eigen informatieplicht niet nakomt en zich verzet tegen informatieverstrekking door pm'ers aan de niet-verzorgende ouder. Om duidelijkheid te geven aan de groepsleiding over de handelwijze in voorkomende situaties wordt in dit protocol beschreven wat de positie is van peutergroep aan de Liede in deze.

Klachtencommissie

Voor ons staat het welzijn van het kind op de eerste plaats. Wij vinden het heel belangrijk dat de peuter zich veilig en goed voelt op de peutergroep. Wij streven ernaar een zo open mogelijke relatie op te bouwen met de ouders en hopen dat op deze manier ook alles bespreekbaar blijft.

Toch is het mogelijk dat een ouder niet tevreden is over een bepaalde situatie. Wij vinden het belangrijk dat de ouder ons op de hoogte stelt van deze klacht. Dit biedt ons de mogelijkheid om te kijken waar wij de kwaliteit van de peutergroep kunnen verbeteren.

Een klacht kan mondeling of schriftelijk worden ingediend bij Mariska of Evelyn. Samen wordt er gekeken hoe wij de klacht naar tevredenheid kunnen oplossen.

Een klacht kan ook voorgelegd worden bij een lid van de oudercommissie.

Wanneer bovenstaande mogelijkheden niet leiden tot een bevredigende afhandeling kan deze worden voorgelegd aan een externe geschillencommissie. Alle houders van kinderopvangcentra en gastouderbureaus zijn verplicht zich te registreren bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. In bijlage vindt u het geschilartikel en het intern klachtenreglement, dit reglement beschrijft stapsgewijs de klachtenprocedure.